

Jaarverslag 2019

Commissaris van de Koning in Gelderland

Visie, vaart en vrolijkheid

 provincie
Gelderland

5 mei 2019
Bevrijdingsontbijt
met kinderen
in Nijmegen

Woord vooraf

Beste lezer,

Sinds 6 februari 2019 mag ik mijzelf commissaris van de Koning in Gelderland noemen. Een prachtbaan in een prachtige provincie. Bij dit ambt horen verschillende taken en rollen, die u in dit verslag voorbij ziet komen.

In mijn honderddagenbrief schreef ik ook dat ik er op uit wil, contact leggen met Gelderlanders buiten de gebruikelijke overlegpaden. Hoewel door een val van mijn paard, met als gevolg een gebroken schouder, het jaar 2019 wat anders is verlopen dan verwacht, heb ik hier toch wat eerste stappen in kunnen zetten.

De eerste maanden heb ik vooral de provincie beter leren kennen: via bezoeken, zoals aan een voedselbank en een distributiecentrum voor zo'n 20 voedselbanken, asielzoekerscentra, popconcerten, maar ook het carnaval in de Achterhoek en via ontmoetingen met ambtenaren.

Ik kijk uit naar het komende jaar!
John Berends

100

bezoek aan
voedselbanken
en
-distributiecentrum

Bezoek aan o.a.
concert Normaal
en Zwarte Cross

Rol 1 Voorzitter Provinciale Staten

Op 20 maart vonden de verkiezingen voor Provinciale Staten plaats. Op de avond er voor kwamen de landelijke partijen in het Huis der Provincie bij elkaar voor het NOS-verkiezingsdebat. Of het daaraan lag, weet ik niet maar de opkomst was bij de verkiezingen met ruim 57% veel hoger dan bij de vorige Statenverkiezingen. Meteen na de verkiezingen startten de besprekingen die moesten leiden tot een coalitieakkoord. Omdat de VVD de grootste partij was geworden, nam Jan Markink, als lijsttrekker, het voortouw voor deze gesprekken. Een bijzonder onderdeel van de besprekingen was een grote oploop in het Huis der Provincie waarbij iedereen die wilde mocht meepraten over wat er volgens hen echt een plek in het coalitieakkoord moest krijgen. Daar kwamen ruim 200 mensen van de meest uiteenlopende verenigingen en organisaties op af. Het resultaat was een coalitie met VVD, CDA, PvdA, GroenLinks en ChristenUnie, met als motto 'Samen voor Gelderland'.

Het eerste belangrijke besluit van de Staten was om te gaan vergaderen op een nieuwe manier. Het klassieke model met commissie-vergaderingen per beleidsveld en later een besluitvormende Staten-vergadering werd ingeruild voor het zogenaamde BOB-model: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Dat geeft veel meer ruimte voor inbreng van 'derden' en maakt de werkwijze en frequentie flexibeler.

Als voorzitter van de Staten zie ik er vooral op toe dat elke partij, elk lid aan bod kan komen.

Organisatie
Democratiefestival
augustus

Opkomst
verkiezingen

Samen
voor
Gelderland

Coalitie:
VVD - CDA -
PvdA - Groenlinks -
Christenunie

Meepraten over
coalitieakkoord

Woord vooraf

Voorzitter
Provinciale Staten

Voorzitter
Gedeputeerde Staten

Rijksheer

Benoemingen
in beeld

Speciale
onderwerpen

Internationale
samenwerking

Rol 2 Voorzitter Gedeputeerde Staten

Het college van GS vormt als het ware het dagelijks bestuur van de provincie en komt wekelijks bij elkaar. Als voorzitter let ik ook op de kwaliteit en integraliteit van de besluitvorming. In juni begonnen we als een nieuw team: een nagenoeg geheel nieuw college, met Jan Markink als de ervaren rot, en een nog vrijwel nieuwe voorzitter.

We kregen een uitgebreid inwerkprogramma, zowel op inhoud als op samenwerking en onder andere dat zorgde er voor dat we al snel als een team konden gaan werken.

Vanuit die teamgeest zijn we ook gaan werken met zogenaamde bestuurs-teams. Voorheen besprak een gedeputeerde met zijn ambtelijke staf de voorstellen die richting de GS-agenda gaan. Maar nu bespreken we meer en meer onze onderwerpen met 1 of 2 medebestuurders van te voren. Op die manier vliegen we onderwerpen ook bestuurlijk meer integraal aan. Per vergadering komen er gemiddeld zo'n 30 tot 40 verschillende onderwerpen voorbij.

Ontmoetingen met
Gelderse gemeenten
en onze burens,
zowel in Nederland
als in Duitsland

maandag 1 juli

9.00	bespreken sollicitanten Apeldoorn
10.00	vergadering bestuursteam
11.00	afstemmingsoverleg agenda, uitnodigingen, verzoeken
12.00	portefeuillebeoordeling: internationale samenwerking, lobby; sterk bestuur
13.00	voorbereiding PS-vergadering - griffier
14.00	vertrouwenscommissie Zaltbommel
15.00	carre-overleg: Staten, college en organisatie
16.00	vertrouwenscommissie Oldebroek
17.00	doornemen sollicitanten Lingewaard
18.00	vertrouwenscommissie Lingewaard
19.00	

dinsdag 2 juli

9.00	bezoek aan voedselbank Arnhem en distributiecentrum Gelderse voedselbanken
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	bezoek koning Willem-Alexander aan park Hoge Veluwe; opening nieuwe ontvangst- en informatiecentrum
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	overleg kring van commissarissen, inclusief diner
19.00	

Woord vooraf

Voorzitter
Provinciale Staten

Voorzitter
Gedeputeerde Staten

Rijksheer

Benoemingen
in beeld

Speciale
onderwerpen

Internationale
samenwerking

14 okt 2019

Boerenprotest
tegen stikstofregels

Rol 3 Rijksheer

De term 'rijksheer' zal de meeste mensen niet zoveel zeggen, maar het omvat een belangrijk deel van mijn werk. Als rijksheer ben ik een vooruitgeschoven post van de regering; adviseer ik regering en ministers over die onderwerpen die ik van belang acht en andersom kan de regering me een speciale taak geven, zoals bij de opvang van vluchtelingen en de integratie van statushouders; het stikstofthema en heel recent de aanpak van de coronacrisis.

Koninklijke bezoeken

Als rijksheer ben ik altijd de gastheer bij koninklijke bezoeken, betrokken bij de voorbereidingen en aanwezig bij het bezoek zelf. Een hoogtepunt was natuurlijk het streekbezoek dat het Koninklijk paar bracht aan de Betuwe op 29 mei.

Gemeentebezoeken

Ook het toezicht op de kwaliteit van het openbaar bestuur en het functioneren van de gemeentes hoort bij de rol van rijksheer. Daarom breng ik bezoeken aan de verschillende gemeentes. Omdat onderlinge samenwerking steeds belangrijker is geworden, heb ik ervoor gekozen niet meer een gemeente per keer te bezoeken, maar een opgave werken. Op die manier staat de inhoud centraal en krijg ik een beeld hoe de verschillende gemeenten hun rol daarin pakken. In 2019 heb ik op die manier een bezoek gebracht aan Aalten/Winterswijk (over vitaal platteland) en aan Ermelo/Barneveld (over Veluwe op 1, en over stikstof).

Gemeente-
bezoeken
vanuit een
opgave

Koninklijke
bezoeken
aan Gelderland:
Koning 6X
Koningin 4X
Samen 1X

Andere leden
Koninklijk Huis 8X

Woord vooraf

Voorzitter
Provinciale Staten

Voorzitter
Gedeputeerde Staten

Rijksheer

Benoemingen
in beeld

Speciale
onderwerpen

Internationale
samenwerking

Burgemeesters:
7 Benoemd
4 Herbenoemd
11 waarnemers
benoemd

Benoemingen in beeld

Burgemeesterszaken

Een belangrijk onderdeel is de verantwoordelijkheid voor burgemeesterszaken. Van benoemingsprocedures via voortgangsgesprekken tot herbenoemingen en het benoemen van waarnemers. De rol van burgemeesters is de laatste jaren steeds intenser geworden. Openbare orde & veiligheid, de kwaliteit van het openbaar bestuur, de druk op de gemeenten, ze vragen allemaal extra inzet van de burgemeesters. Een goed onderling contact helpt dan om ideeën en ervaringen uit te wisselen.

Programma
Sterk Bestuur

Verkenner brengt
in beeld hoe
samenwerking
kan groeien

Intensieve
samenwerking
tegen
criminaliteit

In gesprek
met het
jeugdparlement

Speciale onderwerpen

Sterk bestuur (samen met gedeputeerde Jan Markink)

De inwoners hebben recht op een openbaar bestuur dat de taken goed kan vervullen en de dienstverlening aan de inwoners goed op orde heeft. Vanuit die overtuiging heeft de provincie een programma Sterk Bestuur opgezet. Hiermee ondersteunen we gemeenten in het versterken van hun bestuurskracht. Zo hebben we samen met de gemeenten in de noordelijke Veluwe een verkenner aangetrokken die in beeld brengt hoe de onderlinge samenwerking verder kan groeien; faciliteerden we de gemeente Buren bij de ontwikkeling van een kernenbeleid en drongen er bij de gemeente Scherpenzeel op aan om een volwaardige verkenning mogelijk te maken van de afweging tussen zelfstandigheid en herindeling.

Weerbare overheid (samen met gedeputeerde Peter van 't Hoog)

Een goede overheid is een betrouwbare en integere overheid. Daarom is het zo belangrijk om te voorkomen dat de criminele onderwereld voet aan de grond krijgt in de bovenwereld. We zien dat de gigantische geldstromen die bijvoorbeeld uit de drugswereld komen, ook een weg zoeken naar ogenschijnlijke legale investeringen. We werken daarom aan een intensieve samenwerking tussen gemeenten, provincie, politie, justitie en het RIEC.

Ook in 2019 hebben we het mogelijk gemaakt dat de Gelderse gemeenten doorgelicht werden op mogelijk kwetsbare plekken. Daarnaast organiseerden we verschillende bijeenkomsten over dit onderwerp, zoals met statenleden en raadsleden, in mei 2019.

Woord vooraf

Voorzitter
Provinciale Staten

Voorzitter
Gedeputeerde Staten

Rijksheer

Benoemingen
in beeld

Speciale
onderwerpen

Internationale
samenwerking

september:
Poolse herdenking
in Driel

Banden met
Nordrhein Westfalen
geïntensiveerd

oktober:
Handelsmissie
Wuhan,
waterstof als
centraal thema

Internationale samenwerking

Lobby en internationale samenwerking

We kunnen van alles vinden in Arnhem en Gelderland, maar het op de Haagse of Brusselse agenda krijgen, dat vraagt wat meer inspanning, de lobby. Dat doen we via ons bestuurlijk en politieke netwerk. Om dat op de juiste momenten te doen, volgen onze mensen de politieke agenda in Den Haag en Brussel nauwgezet. Ook organiseren we ontmoetingen met Gelderse Kamerleden en bezoeken aan Brussel, om daar te praten met onze vertegenwoordigers daar. Voorbeelden zijn het Lentediner in Nieuwspoor, Den Haag (mei) en het Europ/Veluwediner in Brussel (oktober). De banden met Nordrhein Westfalen, onze grote en belangrijke buurman, hebben we geïntensiveerd: we delen immers een lange gemeenschappelijke grens en dus verschillende grensoverschrijdende thema's, zoals woon-werkverkeer over de grens en wederzijdse erkenning van diploma's.

En door...

Mijn ervaringen in 2019 leerden me dat een commissaris ook het verschil kan maken door aandacht te geven aan specifieke thema's. Voor mij zijn enkele onderwerpen bijzonder belangrijk: eenzaamheid, armoede en de mensen die zich hebben afgekeerd van de overheid en de politiek. Op deze thema's zal ik me de komende periode met name gaan richten. Vanzelfsprekend naast mijn gewone werk.

Woord vooraf

Voorzitter
Provinciale Staten

Voorzitter
Gedeputeerde Staten

Rijksheer

Benoemingen
in beeld

Speciale
onderwerpen

Internationale
samenwerking